

4. Η θρησκεία και η γραφή των Μινωιτών

Στη μινωική Κρήτη οι άνθρωποι λάτρευαν τη Μεγάλη Θεά. Την έλεγαν και **Μεγάλη Μητέρα** και ήταν η θεά της φύσης. Αυτή έκανε τη γη να βλαστάνει κι έδινε τη ζωή στα φυτά, στα ζώα και στους ανθρώπους. Αυτή πίστευαν ότι έφερνε τη βροχή, τον αέρα, το φως και το σκοτάδι.

Τη λάτρευαν σε μικρά ιερά μέσα στα ανάκτορα αλλά και σε σπήλαια και σε κορφές βουνών ή λόφων. Της πρόσφεραν μικρά αγαλματάκια ανθρώπων ή ζώων, διπλούς πελέκεις και καρπούς της γης, για να την ευχαριστήσουν που έκανε τη γη να καρπίσει.

Την παρίσταναν σαν γυναίκα να κρατά στα χέρια της φίδια, στους ώμους της περιστέρια και να κάθεται ανάμεσα σε ζώα.

Για χάρη της έκαναν γιορτές όπου χόρευαν κι έκαναν αθλήματα. Την άνοιξη γιόρταζαν τη μεγαλύτερη γιορτή τους, **τα ταυροκαθάψια**. Σ' αυτή τη γιορτή νέοι και νέες έκαναν ακροβατικές ασκήσεις πάνω σε αγριεμένους ταύρους. Οι Μινωίτες λάτρευαν τους ταύρους, γιατί συμβόλιζαν την ορμή και τη δύναμη της ζωής. Σύμβολα της θρησκείας τους ήταν τα ιερά **κέρατα του ταύρου** και ο **διπλός πέλεκυς**.

Οι Μινωίτες ήταν οι πρώτοι από τους κατοίκους της Ελλάδας που χρησιμοποίησαν τη γραφή. Για να γράψουν μια λέξη σχεδίαζαν εικόνες ζώων, φυτών, πλοίων, αγγείων κλπ. Η πρώτη αυτή γραφή λέγεται ιερογλυφική. Στη Φαιστό οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν ένα δίσκο γραμμένο με **ιερογλυφική γραφή**. Κανείς μέχρι τώρα δεν κατάφερε να τον διαβάσει. Λένε ότι πάνω του είναι γραμμένος ένας θρησκευτικός ύμνος. Στο **δίσκο της Φαιστού** τα σχήματα έχουν γραφτεί με σφραγίδες. Είναι το πιο παλιό δείγμα τυπογραφίας.

Αργότερα οι Μινωίτες ανακάλυψαν μια πιο απλή γραφή, που ονομάστηκε Γραμμική Α'.

1. Χρυσοί διπλοί πελέκεις.

2. Αγγείο σε σχήμα κεφαλής ταύρου.

3. Η μεγάλη γιορτή της θεάς

Η μεγάλη γιορτή της άνοιξης και της Μητέρας Γης θα γινότανε στο Ιερό Άντρο. Ιερείς και ιέρεις, με στεφάνια από φρέσκα αμπελοβλάσταρα, στολισμένοι μ' ολοκαίνουργιους γαλάζιους χιτώνες, είχαν τυλίξει την ιερή στήλη με πρασινάδες. Αυτό το ιερό σύμβολο με το ζευγάρι τ' ανθοστολισμένα κέρατα, έμοιαζε με μπουμπουκιασμένο δέντρο που είχε φυτρώσει από το χώμα. Δίπλα της ήταν αραδιασμένα τα πήλινα αφιερώματα των πιστών. Ταύροι, κατσίκια, πρόβατα, πουλιά, ακόμα και νωπά φρούτα σε κομψές καρποδόχες. Στα ράφια λυχνάρια και ανθοδοχεία με πολύχρωμα λουλούδια δίνανε την πρεπούμενη γιορταστική όψη στη σπηλιά.

Τέσσερις ταύροι θα θυσιαζόνταν στους θεούς, ένας για κάθε εποχή. Τα παλικάρια τους είχαν τυλίξει το σώμα με χοντρά δίχτυα και τους είχαν περάσει λουλουδένια στεφάνια στα κέρατα και στους λαιμούς.

N. Τζώρτζογλου, *Όταν οργιζεται η γη*,
σελ. 124-125 (με μικρές αλλαγές)

4. Η θεά με τα φίδια.

5. Ταυροκαθάψια

Σε λίγο μια πομπή από μελαιμψά παλικάρια και ασπριδερά κορίτσια προχώρησε στο κέντρο της αυλής οδηγώντας ένα δυνατό ταύρο. Καθένας πήρε τη θέση του για το αγώνισμα. Ένας ένας περίμενε τον ταύρο που ορμούσε και τον άρπαξε από τα κέρατα. Το ζώο τίναζε το κεφάλι προς τα πάνω κι ο ακροβάτης μ' ένα πήδημα βρισκόταν όρθιος πίσω του. Τα νέα αυτά παιδιά νικούσαν το φόβο και τη δύναμη του ταύρου, κι όλος ο κόσμος τούς ξητωκραύγαζε.

Ειρ. Νάκου, Ταξίδια στην προϊστορική Ελλάδα, σελ. 48

6. Προσφορές στη θεά

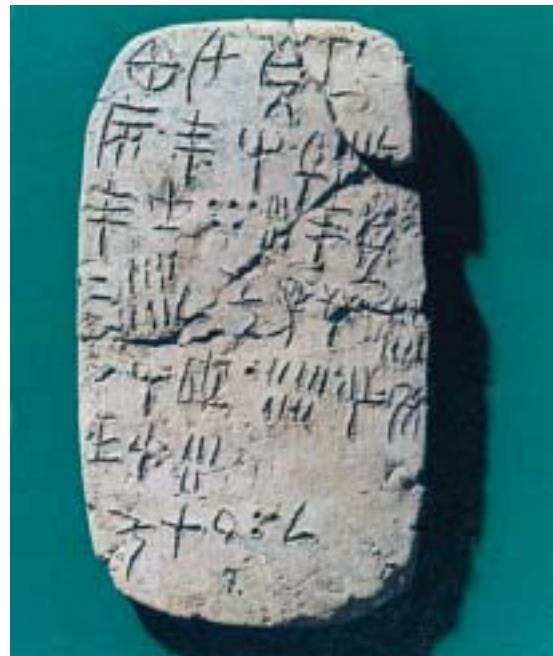
Τα πρώτα προϊόντα της γης τους οι Μινωίτες τα πρόσφεραν στη θεά-Μητέρα για να την ευχαριστήσουν και να την παρακαλέσουν να έχουν πλούσια συγκομιδή. Τα προϊόντα αυτά τα πρόσφεραν μέσα σε ειδικά σκεύη που ονομάζονται «κέροντοι» [...].

Ανάλογα έθιμα υπάρχουν και σήμερα στην Κρήτη. Κάθε εποχή, οι χριστιανοί φέρνουν στην εκκλησία τους πρώτους καρπούς της γης για να τους ευλογήσει ο ιερέας. Στις μεγάλες γιορτές φέρνουν ψωμί, κρασί, λάδι και σιτάρι. Και ο ιερέας λέει: «Κύριε, ευλόγησον τους άρτους τούτους, τον σίτον, τον οίνον και το έλαιον και πλήθυνον αυτά...». Και ύστερα μοιράζονται αυτά στον νοικοκύρη, όσους βρίσκονται μπροστά και στον ιερέα.

Λ. Κροντηρά, Πρώτη γνωστικά με την Κρήτη του Μίνωα, σελ. 106

7. Ο δίσκος της Φαιστού με τα ιερογλυφικά

8. Πινακίδα με Γραμμική Α'

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Ποια θεότητα λάτρευαν οι Μινωίτες και πού; Θυμάσαι ποιοι άλλοι άνθρωποι λάτρευαν την ίδια θεότητα;
- Τι ήταν τα ταυροκαθάψια;
- Ποια είδη γραφής χρησιμοποιήσαν οι Μινωίτες;